

ЗАСОБИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Однією з особливостей сучасності є зростання числа людей, які спілкуються у міжкультурному просторі, постійно розширюючи його. Процеси глобалізації вимагають постійної адаптації до різних сфер життя серед представників різних культур. Тому актуальною проблемою сьогодення є міжкультурна комунікація та засоби удосконалення її навичок у процесі вивчення іноземних мов як складника іншомовної професійної комунікативної компетентності.

Проблему міжкультурного спілкування досліджували С. Кучерян, Е. Голл, К. Клакхон, В. Заслуженюк; формуванням іншомовної комунікативної компетентності у процесі вивчення мов займалися ряд науковців, серед яких О.В. Киричук, Н.В. Кузьміна, В.А. Семіченко, В.В. Полторацька, Ю. Федоренко. Дослідженням міжкультурної комунікації присвятили свої роботи Н. Висоцька, О. Гриценко, Л. Губерський, І. Дзюба, Л. Почебут.

Міжкультурна комунікація – термін, введений у науковий обіг Г. Трейгер та Е. Холл. Ми погоджуємося із визначенням, що «міжкультурна комунікація – це адекватне взаєморозуміння двох учасників комунікативного акту, що є приналежними до різних національних культур» [1]. Вікіпедія дає тлумачення поняття міжкультурна комунікація як наука, що вивчає особливості вербального та невербального спілкування людей, які належать до різних національних та мовно-культурних спільнот [1].

Комунікація надає можливість спілкування, тобто обміну інформацією, досвідом та є способом налагодження контактів. Ефективність спілкування залежить від здатності усіх учасників цього процесу розуміти один одного. *Міжкультурна комунікація* – це складне явище, яке включає різноманітні форми і напрями спілкування між людьми, групами людей, державами, які належать до різних культур. Як складне поняття міжкультурна комунікація охоплює два складники – «культуру» й «комунікацію».

Л. Почебут наголошує, що міжкультурне спілкування і взаємодія базуються на розумінні культурних відмінностей, тож невдалою вона буде тоді, коли: а) здійснюється напад на систему цінностей, прийнятих у культурі іншої людини; б) зачіпаються національні почуття; в) принижується національна гідність. Успішна міжкультурна комунікація передбачає постійну готовність людини до сприйняття, розуміння і

прийняття чужих етнічних стереотипів поведінки, народів, звичаїв, інтересів, культурних цінностей тощо [2].

У сучасному світі проблеми міжкультурної комунікації набувають додаткової складності. Кожна культура має свій культурний розвиток, традиції, менталітет. Навіть, коли відсутній мовний бар'єр, міжкультурне спілкування може бути складним процесом. Проаналізувавши дослідження видатних науковців, ми дійшли висновку, що слід дотримуватися певних кроків для успішної реалізації міжкультурного спілкування.

Необхідно дотримуватися правил етикету, що передбачають дослідження особливостей етикету щодо способу спілкування: дотримання певної формальності на початку спілкування між людьми, звертання уваги на символи знайомства, правила поведінки при зустрічі і т.ін.

Варто уникати сленгу, оскільки навіть найдосвідченіший носій мови не матиме повного розуміння сленгу, ідіом і приказок та почуватиметься невпевнено.

Слід говорити повільно, чітко та правильно вимовляти слова; розбивати свої речення на короткі частини, які можна визначати, й давати своєму слухачеві час на переклад та обдумування ваших слів;

Слід також практикувати активне слухання, що є дуже ефективною стратегією для покращення міжкультурної комунікації. Варто повторити або узагальнити сказане іншою особою, щоб переконатися, що ви правильно їх зрозуміли, і ставити запитання. Саме ініціативний акт спілкування допомагає налагодити взаєморозуміння і гарантує, що важлива інформація не буде пропущеною або неправильно зрозумілою.

Необхідно уникати питань, на які потрібно відповісти «так» чи «ні». Натомість слід ставити питання, які потребують надання розлогої інформації як відповіді.

Варто бути обережними з гумором, переконайтеся, що його зрозуміють і оцінять в іншій культурі, а не викличуть почуття образи.

Наприкінці, науковці дають рекомендації підтримувати співрозмовників, бо ефективно міжкультурне спілкування полягає в тому, щоб усі сторони відчували себе комфортно. У будь-якій розмові з неносіями мови, слід ставитися до них з повагою, докладати зусиль, щоб спілкуватися чітко, підбадьорювати їх, коли вони відповідають, що допоможе зміцнити впевненість і довіру співрозмовників.

Література

1. *Енциклопедія "Вікіпедія"*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
2. *М'язова І. Ю. Міжкультурна комунікація : зміст, сутність та особливості прояву (соціально-філософський аналіз) : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. філос. наук : спец. 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» / І. Ю. М'язова. К., 2008. 18 с.*
3. *Top ten tips for effective cross-cultural communication.* URL: <https://www.chrysos.org.uk/blog/top-ten-tips-for-effective-cross-cultural-communi>